

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม
อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

- ด้าน ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการอนุมัติ อนุญาต ฯลฯ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กระบวนการ/งาน

การเบิกจ่ายงบประมาณ

กอง/สำนัก

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

ผู้รับผิดชอบ

นางจรรุวรรณ หมอกชัย

หัวหน้าสำนักปลัด

นางสาววงเดือน ป่าตุ้

นิติกรชำนาญการ

นายอาคม เงินถาวร

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

ตารางที่ ๑ : ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ		
	- เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย	✓	
	- เจตนาเบิกจ่ายผิดระเบียบ		✓

จากคำอธิบาย : รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น (อธิบาย ให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด)

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

ตารางที่ ๒ : แสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับสถานะความเสี่ยง			
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ				
	- เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย			✓	
	- เจตนาเบิกจ่ายผิดระเบียบ			✓	

คำอธิบาย : ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์แสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/
ความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยงระดับต่ำ
- ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุม หรือ ไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือ อย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ : เมทริกส์ระดับความเสี่ยง ๒ มิติ (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การเบิกจ่ายงบประมาณ							
	- เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย	✓				✓		๖
	- เจตนาเบิกจ่ายผิดระเบียบ	✓			✓			๙

คำอธิบาย : ให้นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง – สูงมาก (จากตารางที่ ๒) มาหาค่าความเสี่ยงรวม โดยนำระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ – ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ – ๓ เช่นกัน

- ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้
  - ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ (ค่า MUST อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒)
  - ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต (ค่า SHOULD อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น)
- ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้
  - * หากกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน นั้น
    - เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย หรือมีผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial) หรือมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
    - มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือการเรียนรู้ องค์กรความรู้ (Learning & Growth) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔: การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
การเบิกจ่ายงบประมาณ				
- เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบ การเบิกจ่าย	พอใช้			ค่อนข้างสูง
- เจตนาเบิกจ่ายผิดระเบียบ	อ่อน			สูง

คำอธิบาย: ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จากตารางที่ ๓) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับ

การควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี หมายถึง จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้และเข้าใจ
- อ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ : แผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	การเบิกจ่ายงบประมาณ	
	- เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบการเบิกจ่าย	แผนบริหารความเสี่ยง ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบการ เบิกจ่ายให้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
	- เจตนาเบิกจ่ายผิดระเบียบ	แผนบริหารความเสี่ยง (เชิงเฝ้าระวัง) - มีบทลงโทษที่เด็ดขาดเมื่อพบการเจตนาทุจริต - เพิ่มการตรวจสอบการเบิกจ่ายที่ละเอียดรอบคอบ

คำอธิบาย: ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment (ตารางที่ ๔) ที่มีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต นั้น ๆ (หากพบว่ามีความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำหรือค่อนข้างต่ำ ให้พิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวัง หรือเลือกกระบวนการ/การดำเนินงานอื่นที่อาจเกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต มาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
(ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓)

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากหน่วยงานภายในนำไปสู่การวิเคราะห์และกำหนดมาตรการ กิจกรรม หรือแนวทางป้องกันการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

๑. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

๒. กระบวนการเพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ กระบวนการการเบิกจ่ายงบประมาณ

๓. โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตและประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ บุคลากรบางคนขาดความรู้ ความเข้าใจ และความรอบคอบเกี่ยวกับ การเบิกจ่ายเงิน

๓.๒ บุคลากรบางคนมีการนำหลักฐานการเบิกจ่าย หรือมีการเบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย

๔. แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง (ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)

๔.๑ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่าย

๔.๒ มีบทลงโทษที่เด็ดขาดเมื่อพบการเจตนาทุจริต และเพิ่มการตรวจสอบการเบิกจ่ายที่ละเอียดรอบคอบ
